

En breng uw zuster mee

Laatst ben ik 's avonds nog eens het huis uit geweest. Samen met mijn eega trok ik oostwaarts, naar een mooie gemeente voorbij Antwerpen waar de villa's wit zijn, de rododendrons purper en de Pfaffs veelkleurig. Ik bezocht er een jeugdvriend die een tuinfeest voor familie en vrienden gaf, omdat hij die zaterdag een even oude zak werd als ik. Het was vijf jaar geleden dat ik hem nog gesproken had. Allebei veel werk, allebei veel kinderen, u kent dat. Ik keek er echt naar uit hem terug te zien. Maar ik keek er nog veel meer naar uit zijn zus terug te zien: het was 25 jaar geleden dat ik haar nog gesproken had.

In die zorgeloze jaren kwam ik zowat elke woensdagmiddag bij mijn jeugdvriend aan huis, om er de tijd in algehele ledigheid door te brengen. Zijn drie jaar oudere zus was altijd in de buurt, maar besteedde verder geen aandacht aan ons. Ik wel aan haar. God, wat was ze mooi. Niet dat ik onkuise gedachten over haar had, maar het scheelde toch niet veel. Al besepte ik dat ze compleet onbereikbaar was: een jongen van veertien is een kind, een meisje van zeventien is een vrouw, dat was een kwarteeuw geleden ook al zo.

Op een dag viel dat van die onbereikbaarheid nogal mee. Ik stond in hun familie-platenkast geïnteresseerd naar haar lp's te kijken, en ze kwam naast me staan. Ze vertelde honderduit over haar lievelingsmuziek. Ze stond zo dicht bij me dat ik haar kon ruiken. God, wat rook ze lekker. En wat wist ze veel over muziek.

Die avond ben ik naar huis gefietst met twee platen van Neil Young onder de arm. Ze was zo lief geweest me die te verkopen. Voor een prikje, vond ik, ook al omdat ze haar naam op de binnenhoezen had geschreven. Haar voornaam afgekort, haar familienaam voluit. God, wat schreef ze mooi. Ik besloot mijn nieuwe aanwinsten niet bij de 'Y' van Young onder te brengen, maar bij de 'L' van haar familienaam.

Later probeerde ze me nog warm te maken voor andere parels uit haar collectie, maar mijn budget was beperkt. Ze begreep dat. Ze wou niet aandringen, lachte ze. God, wat lachte ze mooi.

Toen ik vorige zaterdag op het tuinfeest aankwam, had ik haar meteen in de gaten. Ze was er echt. Ze was kleiner dan ik me haar herinnerde - ik moest op mijn veertiende mijn scheut nog krijgen. En ze was magerder dan toen. En ze was nog altijd drie jaar ouder dan ik, maar dat verschil was intussen veel minder groot geworden. Ze zag er goed uit. Niet dat ik meteen onkuise gedachten over haar had, maar het scheelde toch niet veel. Mijn vrouw kneep in mijn hand.

Ik dronk mezelf eerst enkele glazen moed in en stapte dan op haar toe. Ze stond te praten met haar oudere zus, die ik vroeger nauwelijks had gekend, vanwege al op kot in de grote stad. Ze lachte honderduit, net als vroeger. Ik tikte haar op de schouder en zei: „Hallo, lang geleden, ik ben Tom.”

Ze keek me even vriendelijk aan en vroeg toen: „Tom?”

Ze herkende me niet.

„Je weet wel”, zei ik, „ik kwam vroeger altijd bij je broer langs. Ik heb nog enkele platen van Neil Young van je gekocht.”

Haar mond viel open van verbazing. Maar in haar ogen geen spoor van herkenning.

In die van haar oudere zus wel, eigenaardig genoeg. Ze mengde zich zelfs in het gesprek.

„Heb jij toen mijn platen van Neil Young verpatst?”, brieste ze. „Ik dacht al die jaren dat ik ze kwijt was.”

Het was meteen een uitgemaakte zaak dat mijn vrouw die avond Bob zou moeten zijn.

De dag daarop, toen mijn kater enigszins was uitgewerkt, heb ik *After the gold rush* van Neil Young nog eens op mijn oude draaitafel gelegd. En terwijl hij „*Only love can break your heart*” kreunde, keek ik naar het handschrift op de binnenhoes. De eerste letter van de voornaam was die van haar zus. *Damn*.

Maar ik laat Neil voorlopig toch nog even bij de 'L' zitten.

Tom Heremans coördineert de opiniepagina's en de sectie dsweekend in de zaterdagkrant. Hij leeft met vier vrouwen onder één dak: een echtgenote, twee dochters en een kat. Beurtelings geven hij en Tine Hens hun mening over relaties, seks en andere dingen des levens.

www.standaard.be/manvrouw

heidsproblemen hebben ze bijvoorbeeld jaren moeten wachten op dat ene kind. Waardoor het zo welkom is dat het een overdosis liefde en aandacht dreigt te krijgen. De kans dat het kind rotverwend raakt is reëel, maar er is natuurlijk ook - alweer - de grote druk om perfect te zijn. Faalangst steekt bij sommige kinderen van het gouden ei-type iets sneller de kop op.

www.standaard.be/hartenziel

De oudste, de slimste?

Eerstgeborenen gaan gemiddeld langer naar school dan de andere kinderen uit een gezin, zo blijkt uit onderzoek van Noorse en Amerikaanse economen die tussen 1986 en 2000 de levensloop van 1,4 miljoen Noorse kinderen bestudeerden.

De bevinding ligt in het verlengde van eerder onderzoek naar intelligentieverschillen tussen de kinderen in hetzelfde gezin. Omdat oudste kinderen een tijd de onverdeelde aandacht van hun ouders genieten, meer volwassen taal horen en vaak de vragen van hun jongere broers en zusjes moeten beantwoorden, zouden ze een iets hoger IQ hebben. Maar eigenlijk maakt dat niet zoveel uit, want het verschil bedraagt amper 1 punt op de IQ-schaal. Bovendien wordt de waarde van het IQ door wetenschappers steeds meer gerelativeerd. Een wetenschapper met een IQ van 130 maakt net zoveel kans ooit de Nobelprijs te winnen als zijn confrater met een IQ van 180, leert onderzoek van Hudson uit 1966. Het hangt er maar vanaf welke andere kwaliteiten hij nog heeft: sociale vaardigheden, bijvoorbeeld.

wat afstandelijker, maar dat heeft zo zijn voordelen: het schept mogelijkheden om op ontdekking te gaan, zonder voortdurend op de vingers gekeken en bekritiseerd te worden.

Als je de kleinste bent, is het natuurlijk belangrijk dat de anderen je graag mogen. Slim en charmant zijn kan daarbij helpen. Jongste kinderen ontwikkelen vaak indrukwekkende sociale vaardigheden, die ze soms ten goede - als vredesduiven en onderhandelaars - en soms ten kwade - als ruziestokers en intriganten - gebruiken. Sommige jonkies verheffen hulpeloosheid tot kunstvorm - even pruilen en ze springen meteen voor mij in de bres, anderen zullen zich vroeg of laat beginnen verzetten en verbeteren op zoek gaan naar een beetje respect voor wie ze echt zijn.

Kindje alleen?

En wat dan met enige kinderen? Spelen zij alle rollen tegelijk? Ze hebben in ieder geval jarenlang een slechte naam gehad: hopeloos verwend, egoïstisch en egocentrisch, agressief, sociaal gehandicapt en relationeel ook al tot niet veel in staat. Wellicht is die kritiek soms terecht maar even vaak is dat niet het geval, zo geven psychologen intussen toe.

Enige kinderen worden een beetje zielig gevonden, maar daarbij zien we de overduidelijke voordelen van het eenling-zijn over het hoofd. Enige kinderen trekken bijvoorbeeld vaker met volwassenen op, waardoor ze zich verbaal sneller ontwikkelen dan andere kinderen. Ze hebben de volle aandacht van hun ouders en kennen de pijn van de onderlinge rivaliteit en jaloezie tussen broers en zussen niet. En hun ouders nemen hen doorgaans vaker mee naar culturele manifestaties en op mooie reizen dan ouders van grote gezinnen dat doen.

Waarom hebben enige kinderen het dan wél moeilijker dan kinderen met broers en zussen? Om te beginnen zijn ze bijzonder. Dat is mooi, maar je kunt ook té bijzonder zijn. Misschien was één kind krijgen een bewuste keuze van de ouders, maar vaak gaat het ook anders. Door een voorgeschiedenis van vruchtbaar-